

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28.10.2015 r.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia : SSO Joanna Sawicz

Protokolant :st. sekretarz sądowy Gabriela Zaborowska

przy udziale - - -

po rozpoznaniu w dniu 28.10.2015 r. w Świdnicy

sprawy **Z. M.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o emeryturę górniczą

na skutek odwołania **Z. M.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 15.04.2015 r. Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.z dnia 15.04.2015 r. znak: (...) w ten sposób, iż przyznaje powodowi Z. M.prawo do emerytury górniczej od dnia 16.03.2015 r.

(...)

UZASADNIENIE

Z. M. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 15.04.2015r., w której Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił mu prawa do emerytury górniczej. W ocenie odwołującego organ rentowy niezasadnie odmówił mu uznania jako pracy równorzędnej z górniczą zatrudnienia w (...) Spółka z o.o., a także okresu pobierania zasiłku chorobowego w związku z wypadkiem przy pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że na dzień wydania zaświadczenia tj. 16.01.2015r. wnioskodawca udowodnił 23 lata 5 miesięcy i 19 dni pracy górniczej. Natomiast brak jest podstaw do uznania jako pracy równorzędnej

z górnictwem okresu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. , ponieważ rozwiązanie stosunku pracy z Zakładem (...) w W. nastąpiło wskutek wypowiedzenia przez zakład pracy (upadłość zakładu) a nie na skutek likwidacji zakładu pracy.

Sąd ustalił, co następuje:

Z. M. ur. (...) z zawodu górnik od dnia 2.08.1982r. do dnia 2.10.1994r. był zatrudniony w (...) Kopalniach (...) w W., na stanowisku ślusarza maszyn i urządzeń górniczych pod ziemią, górnik, sygnalista pod ziemią, gdzie w okresie 1.05.1992r.-2.10.1994r. przepracował 685 dni na stanowiskach wymienionych w załączniku nr 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23.12.1994r, na których pracę zalicza się w wymiarze półtorakrotnym do renty górniczej i emerytury.

Z dniem 3.10.1994r. na zasadzie porozumienia między zakładami , ubezpieczony podjął pracę w charakterze górnika w Zakładzie (...) SA w W..

W dniu 13.03.1997r. powód uległ wypadkowi przy pracy. Z tego tytułu pobierał zasiłek chorobowy do dnia 16.10.1997r.

Postanowieniem z dnia 11 marca 1998r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu ogłosił upadłość Zakładu (...) SA w W. (okoliczność bezsporna).

W związku z likwidacją oddziału, na którym powód był zatrudniony i jego stanowiskiem pracy, w dniu 28.05.1998r. pracodawca wypowiedział mu umowę o pracę ze skutkiem na dzień 30.06.1998r. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 28.12.1989r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz.U z 1990 r., nr 4 poz. 19) – upadłość zakładu. Wypowiedzenie to zostało skrócone o dwa miesiące. W okresie tego zatrudnienia wnioskodawca przepracowywał 746 dniówek półtorakrotnych.

(dowód: akta ZUS, zeznania powoda, akta osobowe)

Faktem powszechnie znanym jest , iż w d. województwie (...) pod koniec lat 90-tych nastąpiła całkowita likwidacja kopalń i górniczych zakładów , co skutkowało załamaniem się rynku pracy i gwałtownym wzrostem bezrobocia.

W okresie od 15.09.1998r. do 10.12.1998r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowego (...) Spółka z o.o.w W.na stanowisku robotnika torowego; umowa o pracę została rozwiązana na skutek upływu terminu. W świadectwie pracy z dnia 10.12.1998r. zakład pracy zaliczył wnioskodawcy wskazany powyżej okres zatrudnienia jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze określoną Działem VIII poz. 8 i 19 Zarządzenia nr 17 Ministra Gospodarki i Energetyki z dnia 12.08.1983r.

Od dnia 11.12.1998r. do dnia 31.12.2001r. wnioskodawca kontynuował w/w zatrudnienie w (...) Spółka z o.o.w W.na stanowisku robotnika torowego i manewrowego; umowa o pracę została rozwiązana na skutek upływu terminu. W świadectwie pracy z dnia 31.12.2001r. zakład pracy zaliczył wnioskodawcy wskazany powyżej okres jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze określoną Działem VIII poz. 7 i 19 Zarządzenia nr 17 Ministra Gospodarki i Energetyki z dnia 12.08.1983r.

W okresie od 1.01.2002r. do 28.01.2006r. powód nadal pracował w/w przedsiębiorstwie jako manewrowy i ustawiacz; zakład pracy także uznał ten okres za pracę w warunkach szczególnych.

Od dnia 29.01.2006r. do dnia 19.01.2011r. wnioskodawca był zatrudniony także jako ustawiacz, maszynista – ustawiacz w Zakładzie Usług (...) Spółka z o.o. w W. (następcy w/w zakładu); okres tego zatrudnienia także został uznany za pracę w warunkach szczególnych.

(dowód: akta osobowe, akta ZUS)

Z dniem 21.03.2011r. powód podjął zatrudnienie na stanowisku górnika pod ziemią w Przedsiębiorstwie Usług (...) Spółka z o.o. w C.; do dnia 31.12.2014r. wnioskodawca przepracowywał 945 dniówek półtorakrotnych

Łączny okres pracy górniczej powoda na dzień 16.01.2015r. wynosi 23 lata 5 miesięcy i 19 dni (po wyłączeniu zasiłków chorobowych 9 miesięcy i 5 dni) ; w tym 18 lat, 11 miesięcy i 19 dni pracy górniczej pod ziemią wykonywanej stale i w pełnym wymiarze.

(dowód: akta ZUS)

W dniu 16 marca 2015r. wnioskodawca złożył u strony pozwanej wniosek o emeryturę górniczą, domagając się zaliczenia mu jako pracy równorzędnej z górniczą okresu zatrudnienia u pracodawcy (...) Sp. z o.o. w likwidacji w okresie od 15.09.1998r. do 28.01.2006r. We wniosku złożył oświadczenie o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa

Zaskarżoną decyzją z dnia 15.04.2015r. organ rentowy odmówił powodowi prawa do emerytury górniczej , z uwagi na brak 25 letniego okresu pracy górniczej i równorzędnej. Strona pozwana uznała wnioskodawcy okres 23 lat 5 miesięcy i 19 dni pracy pod ziemią. Z okresu pracy pod ziemią strona pozwana wyłączyła wnioskodawcy okresy pobierania zasiłku chorobowego w ilości 9 miesięcy i 5 dni . Przy ustalaniu uprawnień do emerytury górniczej strona pozwana nie zaliczyła także jako pracy równorzędnej z pracą górniczą , okresu pracy z Zakładem (...) (upadłość zakładu z a niezgodnie z w/w przepisami na skutek likwidacji zakładu pracy.

(dowód: akta ZUS)

Sąd zważył, co następuje :

Odwołanie wniesione przez Z. M. jest zasadne.

Mając na uwadze wniosek ubezpieczonego oraz treść zaskarżonej decyzję , przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było prawo wnioskodawcy do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz. 748 t.j.). W myśl tej regulacji górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) ukończył 55 lat życia;

2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przy czym w przypadku pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wiek emerytalny wymagany ulega obniżeniu do 50 lat.

W sprawie bezsporne było, iż wnioskodawca ukończył 50-ty rok życia, udokumentował 23 lata, 5 miesięcy i 19 dni pracy pod ziemią i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Niesporne było także, że powód wykazał ponad 15 lat pracy górniczej , o której mowa w art. 50c ust.1 pkt1 w/w ustawy, tj. 15 lat pracy pod ziemią w kopalniach węgla (łącznie 19 lat, 8 miesięcy i 24 dni).

Sporna natomiast pozostawała okoliczność, czy wnioskodawca spełnia przesłankę 25 lat pracy górniczej i równorzędnej.

Zgodnie z przepisem art. 50d ust.1 pkt 1-2 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego: w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu

urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych; w drużynach ratowniczych. Po uwzględnieniu tzw. dniówek półtorakrotnych, w ocenie organu rentowego, wnioskodawca wykazał 23 lata, 5 miesięcy i 19 dni.

Organ rentowy nie zaliczył jednak ubezpieczonemu do okresu pracy górniczej i równorzędnej - okresu zatrudnienia od dnia 15.09.1998r. do dnia 28.01.2006r. w (...) spółka z o.o. w W., w której wykonywał pracę robotnika torowego i manewrowego (praca w warunkach szczególnych - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8 poz. 43) wykaz A, dział VIII, poz.13) oraz okresu zasiłku chorobowego od dnia 13.03.1997r. do dnia 16.10.1997r. z tytułu niezdolności do pracy na skutek wypadku przy pracy

W myśl art. 50c ust.2 pkt 2 w/w ustawy o emeryturach i rentach za pracę równorzędną z pracą górniczą uważa się m.in. zatrudnienie przy innych pracach, nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone w ust. 1 i w pkt 1 i 2 art. 50c przeszli w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4.

Wnioskodawca od dnia 3.10.1994r. do dnia 30.06.1998r. pracował jako górnik w Zakładzie (...) S.A. w W.. W świadectwie pracy pracodawca wskazał, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło za "wypowiedzeniem przez zakład pracy (upadłość zakładu) na podstawie ustawy z dnia 28.12.1989r. - Dz.U.4/90". Tak podana podstawa ustania stosunku pracy, w ocenie organu rentowego, uniemożliwia przyjęcie okresu zatrudnienia od 15.09.1998r. do 28.01.2006r. jako okresu równorzędnego z pracą górniczą . Gdyby w świadectwie pracy , pracodawca podał, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło na skutek likwidacji zakładu pracy, powód spełniłby wszystkie warunki do nabycia prawa do emerytury górniczej - oświadczenie strony pozwanej zawarte w piśmie z dnia 28.10.2015r.

Dokonując wykładni funkcjonalnej przepisu art. 50c ust.2 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach należy wskazać, że celem tej regulacji było zapewnienie niejako ciągłości pracy górniczej przez okres nie dłuższy niż 5 lat , w sytuacji, górnik tracił pracę, nie z przyczyn leżących po jego stronie, a na skutek braku możliwości jej kontynuowania w dotychczasowym zakładzie górniczym. W art. 50c ust.2 w/w ustawy, ustawodawca zaliczył bowiem do pracy równorzędnej z pracą górniczą inne zatrudnienie także w resortach nie związanych z górnictwem, pracę wykonywaną przez byłego górnika , który nie może kontynuować pracy górniczej w dotychczasowym zakładzie pracy z przyczyn od niego niezależnych. W art. 50c ust. 2 pkt 2 akcentowany jest więc związek funkcjonalny tego "przejścia" z utratą pracy górniczej - por. wyrok Sn z dnia 19.11.2013r., I UK 157/13. W wyroku z dnia 22.08.2012r., IUK 117/12 Sąd Najwyższy stwierdził, że przepis art. 50c ust. 2 pkt 2 uznaje za pracę równorzędną z pracą górniczą zatrudnienie przy innych pracach ("niegórnicznych"), które pozostaje nie tylko w bezpośrednim związku czasowym z utratą górniczego zatrudnienia, ale także w związku przyczynowo-normatywnym z poprzednio wykonywaną pracą górniczą, bez której utraty oraz braku możliwości znalezienia zatrudnienia w górnictwie górnik nadal wykonywałby pracę górniczą. Nie może budzić zatem żadnych wątpliwości, że upadłość zakładu spełnia kryterium "likwidacji zakładu" w rozumieniu powyższej regulacji w sytuacji, gdy górnik traci pracę nie ze swojej woli, ale z uwagi na niemożność jej kontynuowania z uwagi na sytuację ekonomiczno-organizacyjną pracodawcy.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że z dniem 11.03.1998r. została ogłoszona upadłość (...) S.A. w W. w związku z jej likwidacją i zaprzestaniem wydobywania. Strona pozwana nie kwestionowała także, iż powód nie rozwiązał stosunku pracy z niejako własnej woli, ale na skutek oświadczenia pracodawcy, który z uwagi na upadłość i likwidację miejsca pracy wnioskodawcy, podjął decyzję o ustaniu stosunku pracy za wypowiedzeniem. Przy czym istotną okolicznością jest, iż wypowiedzenie to zostało skrócone o dwa miesiące. W dniu 28.05.1998r. powód otrzymał wypowiedzenie umowy o pracę ze skutkiem na dzień 30.06.1998r. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 28.12.1989r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz.U z 1990 r., nr 4 poz. 19). Faktem powszechnym jest również , iż w d. województwie (...) pod koniec lat 90-tych nastąpiła całkowita likwidacja kopalń i górniczych zakładów , co skutkowało załamaniem się rynku pracy i gwałtownym wzrostem bezrobocia.

Reasumując w ocenie Sądu, rozwiązanie umowy o pracę przez zakład pracy (...) S.A. z przyczyn dotyczących zakładu - jego upadłość i likwidacja miejsca pracy, wypełnia hipotezę przepisu art. 50c ust.2 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, co uprawnia do zaliczenia okresu zatrudnienia powoda od dnia 15.09.1998r. do 28.01.2006r. jako pracy równorzędnej z pracą górniczą – maksymalnie 5 lat.

Z tych też przyczyn wnioskodawca spełnił przesłanki wymagane przepisem art. art. 50 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U . z 2015r., poz. 748 t.j.)

Natomiast kwestia uwzględnienia okresu zasiłku chorobowego pobieranego przez powoda w związku z wypadkiem od dnia 13.03.1997r. do dnia 16.10.1997r. pozostaje bez znaczenia dla ustalenia prawa do emerytury górniczej, ponieważ okres 6 miesięcy jest niewystarczający do uzupełnienia okresu pracy górniczej do wymaganych 25 lat (tym bardziej, że zaliczenie okresu zasiłku chorobowego z tytułu wypadku przy pracy odnosi się do prawa do emerytury górniczej uregulowanej w przepisie art. 50e).

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.